

การศึกษาสภาพปัจจุบันแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัล ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*

A STUDY OF CURRENT STATE OF DIGITAL EDUCATION ASSESSMENT PLATFORM AT MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY

อภิชาติ รอดนิยม*, เกษม แสงนนท์, พระสุรัชย์ สุรชโย

Apichat Rodniyom*, Kasem Saengnont, Phrasurachai Surachayo

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระนครศรีอยุธยา ประเทศไทย

Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phra Nakhon Si Ayutthaya, Thailand

*Corresponding author E-mail: apichat.rod@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำนวน 15 ราย เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยยังขาดระบบเทคโนโลยีมาตรฐานสำหรับการประเมินผลออนไลน์ สภาพปัจจุบันประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ การขาดระบบคลังข้อสอบกลางแบบดิจิทัล การขาดระบบทดสอบออนไลน์ที่มีมาตรฐาน การประมวลผลยังใช้วิธีการแบบดั้งเดิมที่มีความล่าช้าและเสี่ยงต่อความผิดพลาด ระบบการเก็บข้อมูลยังไม่เอื้อต่อการวิเคราะห์และตัดสินใจ และการเข้าถึงระบบยังมีข้อจำกัด นอกจากนี้ยังพบปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาแพลตฟอร์ม ได้แก่ ข้อจำกัดด้านระบบเทคโนโลยี บุคลากร ด้านงบประมาณ และการขาดการบูรณาการหลักพุทธธรรมในระบบประเมินผล ความต้องการในการพัฒนาแพลตฟอร์มประกอบด้วย ระบบคลังข้อสอบดิจิทัลที่เป็นมาตรฐาน ระบบทดสอบออนไลน์ที่หลากหลายและยืดหยุ่น ระบบการประมวลผลอัตโนมัติและการวิเคราะห์ข้อมูล ระบบรายงานผลที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา และการบูรณาการหลักพุทธธรรมในระบบประเมินผล ผลการวิจัยนี้นำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติสำหรับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสงฆ์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัล การพัฒนาดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและสนับสนุนการก้าวสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: แพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษา, การศึกษายุคดิจิทัล, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Abstract

This research aims to study the current state of digital educational assessment platforms at Mahachulalongkornrajavidyalaya University. It employs a mixed-method research approach. Key informants include 15 purposively selected senior administrators, individuals with online teaching experience, educational technology experts, and curriculum-related personnel. Research tools consisted of in-depth interview forms, with data collected through in-depth interviews and analyzed using content analysis. The research findings reveal that the university lacks a standardized technological system for online assessment. Current challenges include the absence of a digital central exam bank, lack of standardized online testing systems, continued use of traditional processing methods that are slow and error-prone, data storage systems not conducive to analysis and decision-making, and limited system accessibility. Furthermore, significant obstacles to platform development were identified, including technological system limitations, personnel constraints, budget limitations, and the lack of integration of Buddhist principles in the assessment system. The requirements for platform development include a standardized digital exam bank, diverse and flexible online testing systems, automated processing and data analysis systems, accessible reporting systems available anytime and anywhere, and integration of Buddhist principles into the assessment system. This research leads to policy and practical recommendations for the university in developing digital-era educational assessment platforms aligned with the identity of a Buddhist university, aimed at enhancing educational quality and the dissemination of Buddhism in the digital age. Such development will increase teaching and learning efficiency and support the full transition to a digital university in accordance with the university's educational development strategic plan.

Keywords: Digital Education Assessment Platform, Digital Era Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

บทนำ

ในปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องกำหนดนโยบายและวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น ผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสมกับคุณลักษณะของผู้เรียนยุคดิจิทัล (จารุมน หนูคง และณมน จีรังสุวรรณ, 2558); (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2561)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ไทย มีนโยบายการบริหารการศึกษาที่มุ่งพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักพุทธธรรม โดยใช้หลักไตรสิกขาในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการพัฒนาปัญญาและคุณธรรม บูรณาการร่วมกับเครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดแนวทางการบริหารการศึกษาในยุคศาสตร์ที่ 1 เน้นการจัดการศึกษาตามหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพและคุณธรรม และในยุคศาสตร์ที่ 5 เน้นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลและหลักพุทธธรรม โดยเป้าประสงค์ที่ 5.2 กำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2566)

ในสภาพปัจจุบัน มหาวิทยาลัยยังขาดระบบเทคโนโลยีมาตรฐานสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลออนไลน์ ขณะที่ศึกษาระดับอุดมศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการประมวลผลการเรียนรู้แบบทันที การปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอน และการเข้าถึงความรู้แบบทุกที่ทุกเวลา ระบบการบริหารการศึกษาต้องพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาและประเมินผลได้หลากหลายรูปแบบโดยไม่ต้องเดินทางมาหาวิทยาลัย การเปลี่ยนแปลงของคุณลักษณะผู้เรียน สังคม เทคโนโลยี และรูปแบบการศึกษาทำให้มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องปรับตัวด้านการบริหารจัดการที่เน้นการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น การวัดประเมินผลการศึกษาแบบเดิมประสบปัญหาในการบริหารจัดการ ทั้งความยุ่งยากในกระบวนการ การสิ้นเปลืองทรัพยากร และการไม่สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2565); (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3, 2561); (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2559)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจในการทำวิจัย เรื่อง ปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาแพลตฟอร์มที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานและสอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัยสงฆ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องเรื่องนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed-method research) มีขอบเขตการวิจัยอย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและได้ผลการวิจัยที่ตรงตามวัตถุประสงค์ มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ครอบคลุมประเด็นสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการจัดการคลังข้อสอบ ซึ่งรวมถึงการสร้าง จัดเก็บ แก้ไข และวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ 2) ระบบการทดสอบออนไลน์ ทั้งการทดสอบแบบปรนัยและอัตนัย รวมถึงรูปแบบการประเมินที่

หลากหลาย 3) ระบบการประมวลผล การคำนวณคะแนน การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ และการรายงานผล 4) ระบบการจัดเก็บและแสดงผลข้อมูล การบันทึกประวัติผู้เรียน คลังข้อมูลผลการเรียน และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และ 5) ระบบการเชื่อมต่อและการเข้าถึง การตรวจสอบสิทธิ์ ความปลอดภัย และการใช้งานผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย ได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาและเก็บข้อมูลคือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาด้านพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ โดยเน้นการเก็บข้อมูลที่วิทยาเขตหลักและส่วนกลางของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนสภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้อย่างชัดเจน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้บริหารระดับนโยบาย จำนวน 5 ราย ประกอบด้วยอธิการบดี 1 รูป และผู้บริหารอื่น ๆ ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย 4 ราย บุคลากรกลุ่มนี้จะให้ข้อมูลเชิงนโยบายและทิศทางการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย 2) ผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 3 ราย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บุคลากรกลุ่มนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การใช้งานระบบประเมินผลปัจจุบัน ปัญหาที่พบในการใช้งาน และความต้องการในมุมมองของผู้สอน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 2 ราย ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา บุคลากรกลุ่มนี้จะให้ข้อมูลเชิงเทคนิคเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษา รวมถึงแนวโน้มและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการประเมินผลการศึกษาในยุคดิจิทัล 4) บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนหรือผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 5 รูป/คน ซึ่งมีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร บุคลากรกลุ่มนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทำงานในปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลการศึกษา รวมถึงความต้องการในมุมมองของผู้ปฏิบัติงาน ได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากตำแหน่งประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและหลากหลายมุมมอง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วยบุคลากรจากหลายภาคส่วนของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 15 ราย โดยคำนึงถึงความหลากหลายของมุมมองและประสบการณ์

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งได้รับการออกแบบให้มีโครงสร้างที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในมหาวิทยาลัย 2) ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับระบบการประเมินผลที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กระบวนการทำงาน เทคโนโลยีที่ใช้ และการบริหารจัดการข้อมูลการประเมินผล และ 3) ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และความต้องการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการใช้งานระบบปัจจุบัน ความต้องการในการพัฒนาระบบใหม่ และแนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับเทคโนโลยีการประเมินผล ซึ่งแบบสัมภาษณ์ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content

Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมของประเด็นที่ต้องการศึกษา หลังจากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ซึ่งประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์ครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันของระบบประเมินผลการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2) ข้อจำกัดและปัญหาของระบบการประเมินผลที่ใช้อยู่ 3) ความต้องการพัฒนาระบบประเมินผลการศึกษาในยุคดิจิทัล 4) แนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับเทคโนโลยีการประเมินผล 5) ความพร้อมด้านทรัพยากรและบุคลากรในการพัฒนาแพลตฟอร์ม และ 6) ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยสงฆ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2567 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ภาคการศึกษาดำเนินไปแล้วกว่าครึ่งภาค ทำให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประสบการณ์ในการใช้ระบบประเมินผลการศึกษาในภาคการศึกษาปัจจุบัน สามารถให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและสะท้อนสภาพจริงของการใช้งานระบบได้อย่างชัดเจน การกำหนดระยะเวลาในการเก็บข้อมูลที่ชัดเจนนี้ช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด ได้เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและน่าเชื่อถือ โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัล และการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ 2) การขออนุญาตและประสานงาน ได้จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อทำงานวิจัยจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากนั้นประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละท่านเพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล 3) การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ ได้แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์เพื่อความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล พร้อมทั้งรับรองว่าข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บเป็นความลับและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ในระหว่างการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ การสังเกต และการจดบันทึกประเด็นสำคัญประกอบการบันทึกเสียง การสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 30 นาที 4) การจัดการข้อมูล หลังจากการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ได้ถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ (Verbatim Transcription) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรงตามกับผู้ให้ข้อมูลสื่อสาร จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยการฟังเทปบันทึกเสียงซ้ำและเปรียบเทียบกับข้อความที่ถอดเทป

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้ 1) การจัดระเบียบข้อมูล ได้นำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปการสัมภาษณ์มาจัดระเบียบและจำแนกตามประเด็นคำถามวิจัย เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์และตีความ 2) การทำความเข้าใจข้อมูล ได้อ่านข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปหลายๆ ครั้ง เพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของข้อมูลและจับประเด็นสำคัญ 3) การกำหนดรหัสและการจัดกลุ่ม ได้กำหนดรหัส (Coding) ให้กับข้อความหรือประโยคที่มีความหมายสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา และจัดกลุ่มรหัสที่มีความหมายเกี่ยวข้อง

กันเข้าเป็นประเด็นย่อย (Sub-themes) และประเด็นหลัก (Themes) เพื่อให้เห็นภาพรวมและความเชื่อมโยงของข้อมูล 4) ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ได้ใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลหลายวิธี ได้แก่ 4.1) การตรวจสอบโดยผู้ให้ข้อมูล (Member Checking) โดยนำผลการวิเคราะห์เบื้องต้นกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบความถูกต้องและยืนยันว่าการตีความของผู้วิจัยสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลต้องการสื่อสาร 4.2) การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) โดยเปรียบเทียบข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่มและหลายวิธีการ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความแตกต่างของข้อมูล 4.3) การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยขอให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องพิจารณาผลการวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะ 5) การนำเสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปแบบการพรรณนาความตามประเด็นหลักที่ค้นพบ พร้อมยกข้อความจากการสัมภาษณ์ประกอบการอธิบายเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนและมีความน่าเชื่อถือ โดยคำนึงถึงการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

สภาพปัจจุบันแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาศักยภาพของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ สภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของระบบการประเมินผลการศึกษาปัจจุบัน และ ความต้องการในการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาศักยภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยยังไม่มีแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาที่เป็นระบบดิจิทัลที่ครบวงจรและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย การดำเนินงานด้านการประเมินผลยังมีลักษณะกระจัดกระจายและขาดการเชื่อมโยงระหว่างระบบต่าง ๆ โดยสามารถจำแนกสภาพการณ์ออกเป็น 5 ด้านหลัก มีดังนี้

1.1 ระบบการจัดการคลังข้อสอบ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยยังไม่มีระบบคลังข้อสอบกลางแบบดิจิทัล การสร้างและจัดเก็บข้อสอบยังเป็นความรับผิดชอบของอาจารย์แต่ละท่านหรือภาควิชา ทำให้ขาดการบริหารจัดการข้อสอบอย่างเป็นระบบ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำข้อสอบในรูปแบบไฟล์เอกสาร (Word Document) และจัดเก็บในคอมพิวเตอร์ส่วนตัวหรือระบบจัดเก็บเอกสารเฉพาะบุคคล ส่งผลให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น การสูญหายของข้อสอบ ความซ้ำซ้อนในการออกข้อสอบ และการขาดมาตรฐานในการสร้างข้อสอบ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า "ปัจจุบันมหาวิทยาลัยยังไม่มีคลังข้อสอบที่เป็นระบบกลาง อาจารย์แต่ละท่านจัดเก็บข้อสอบในรูปแบบและวิธีการของตนเอง บางครั้งเกิดการสูญหายหรือข้อสอบซ้ำซ้อนกัน การนำระบบดิจิทัลมาใช้จะช่วยบริหารจัดการข้อสอบให้เป็นระบบมากขึ้น" นอกจากนี้ยังพบว่า การขาดระบบคลังข้อสอบกลางทำให้ไม่สามารถนำข้อสอบมาวิเคราะห์คุณภาพและพัฒนาปรับปรุงให้มีมาตรฐาน รวมถึงขาดการแลกเปลี่ยนข้อสอบระหว่างอาจารย์ในสาขาวิชาเดียวกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพการประเมินผลในภาพรวม

1.2 ระบบการทดสอบออนไลน์ ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มหาวิทยาลัยได้เริ่มใช้ระบบการสอบออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Google Forms, Google Classroom และระบบ e-Learning ของมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวยังไม่มีพัฒนาเป็นระบบมาตรฐานที่รองรับ

การทดสอบหลากหลายรูปแบบ การจัดการสอบยังคงมีความแตกต่างกันไปตามดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอนแต่ละท่าน ทำให้เกิดความไม่สม่ำเสมอในมาตรฐานการประเมิน ผู้ให้ข้อมูลด้านเทคโนโลยีการศึกษากล่าวว่า "ระบบทดสอบออนไลน์ปัจจุบันยังเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดมาตรฐานกลางและความเชื่อมโยงกับระบบทะเบียนและวัดผล ทำให้การประมวลผลและจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ อีกทั้งยังขาดเครื่องมือป้องกันการทุจริตในการสอบและการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ" การขาดระบบป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพในการสอบออนไลน์ เป็นอีกประเด็นสำคัญที่ผู้ให้ข้อมูลหลายท่านให้ความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของผลการประเมินและกระทบต่อมาตรฐานการศึกษาในภาพรวม

1.3 ระบบการประมวลผลการสอบ ในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการแบบดั้งเดิม โดยอาจารย์ผู้สอนตรวจข้อสอบด้วยตนเองและบันทึกคะแนนลงในแบบฟอร์มเอกสาร จากนั้นจึงนำส่งให้ฝ่ายทะเบียนและวัดผลดำเนินการบันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์ กระบวนการนี้ทำให้เกิดความล่าช้าในการประมวลผล ความเสี่ยงต่อความผิดพลาดของข้อมูล และภาระงานที่เพิ่มขึ้นของทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน ผู้บริหารระดับสูงท่านหนึ่งกล่าวว่า "ระบบการประมวลผลปัจจุบันยังไม่สามารถให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ที่ช่วยในการตัดสินใจเชิงนโยบายได้ ทั้งในระดับรายบุคคล ระดับรายวิชา และระดับหลักสูตร การพัฒนาระบบดิจิทัลที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลจะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย" นอกจากนี้ ระบบการประมวลผลปัจจุบันยังไม่สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนได้อย่างทันท่วงที ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ของตนได้อย่างทันเวลา ซึ่งเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4 ระบบการจัดเก็บและแสดงผลข้อมูล ในปัจจุบันเป็นแบบรวมศูนย์ที่ฝ่ายทะเบียนและวัดผลทำให้การเข้าถึงข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และตัดสินใจของผู้บริหารและผู้สอนมีความยุ่งยากและล่าช้า แม้ว่านิสิตจะสามารถตรวจสอบผลการเรียนผ่านระบบทะเบียนออนไลน์ได้ แต่ข้อมูลที่แสดงยังเป็นเพียงผลการเรียนขั้นสุดท้ายเท่านั้น ขาดรายละเอียดการวิเคราะห์ผลการเรียนและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ผู้ให้ข้อมูลฝ่ายสนับสนุนการศึกษากล่าวว่า "การจัดเก็บข้อมูลยังเป็นลักษณะแยกส่วน ขาดการบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ การพัฒนาระบบคลังข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลจากทุกแหล่งจะช่วยให้การวิเคราะห์และตัดสินใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น" การขาดระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลการประเมินผลมาวิเคราะห์แนวโน้มและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.5 ระบบการเชื่อมต่อและการเข้าถึง ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมพื้นที่วิทยาเขตหลัก แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านความเสถียรและความเร็วของการเชื่อมต่อ โดยเฉพาะในวิทยาเขตที่อยู่ห่างไกล การเข้าถึงระบบประเมินผลยังจำกัดอยู่เฉพาะในเครือข่ายมหาวิทยาลัยหรือผ่าน VPN ทำให้ไม่สะดวกสำหรับการใช้งานจากภายนอกมหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีกล่าวว่า "โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยยังต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและเสถียรภาพมากขึ้น เพื่อรองรับการใช้งานแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาแบบดิจิทัลที่ต้องการความเร็วและความเสถียรของระบบเครือข่าย" นอกจากนี้ ระบบประเมินผลปัจจุบันยังไม่รองรับการใช้งานผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย

เช่น โทรศัพท์หรือแท็บเล็ต ซึ่งเป็นอุปกรณ์หลักที่นิสิตใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงระบบ และไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียนยุคดิจิทัล

2. ปัญหาและอุปสรรคของระบบการประเมินผลการศึกษาปัจจุบัน มีดังนี้

2.1 ข้อจำกัดด้านระบบเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย ยังขาดระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยและครบวงจรสำหรับการประเมินผลการศึกษาแบบดิจิทัล ระบบที่ใช้อยู่ยังไม่สามารถรองรับการทดสอบที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การประเมินความคิดสร้างสรรค์ การประเมินทักษะการปฏิบัติ หรือการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสงฆ์

2.2 ข้อจำกัดด้านบุคลากร ทั้งฝ่ายอาจารย์และฝ่ายสนับสนุนยังขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการประเมินผลการศึกษา ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาและดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะ

2.3 ข้อจำกัดด้านงบประมาณ การพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาแบบดิจิทัลต้องใช้งบประมาณสูงในการจัดหาอุปกรณ์ ซอฟต์แวร์ และการพัฒนาระบบ รวมถึงการฝึกอบรมบุคลากร ซึ่งเป็นข้อจำกัดสำคัญสำหรับมหาวิทยาลัย

2.4 การขาดการบูรณาการหลักพุทธธรรมในระบบประเมินผล ระบบประเมินผลปัจจุบันยังขาดการบูรณาการหลักพุทธธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ไม่สะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสงฆ์และไม่สามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความต้องการในการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีความต้องการในการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

3.1 ระบบคลังข้อสอบดิจิทัลที่เป็นมาตรฐาน มีความต้องการระบบคลังข้อสอบดิจิทัลที่สามารถจัดเก็บ จัดหมวดหมู่ และสืบค้นข้อสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบควรสามารถรองรับการสร้างข้อสอบหลากหลายรูปแบบ ทั้งแบบปรนัย อัตนัย การจับคู่ การเติมคำ รวมถึงการประเมินชิ้นงานและโครงการ นอกจากนี้ ระบบควรมีความสามารถในการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิมและทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ เพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพและมาตรฐานระบบคลังข้อสอบควรมีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงที่เหมาะสม เพื่อให้อาจารย์ในสาขาวิชาเดียวกันสามารถแลกเปลี่ยนและใช้ข้อสอบร่วมกันได้ ในขณะที่ยังคงรักษาความปลอดภัยและความลับของข้อสอบ นอกจากนี้ ควรมีระบบการสำรองข้อมูลและการกู้คืนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล

3.2 ระบบทดสอบออนไลน์ที่หลากหลายและยืดหยุ่น ความต้องการระบบทดสอบออนไลน์ที่รองรับการประเมินผลหลายรูปแบบ ทั้งการทดสอบความรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ระบบควรมีความยืดหยุ่นในการกำหนดรูปแบบการทดสอบ เงื่อนไขการสอบ และการแสดงผล เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ นอกจากนี้ ระบบควรมีกลไกป้องกันการทุจริตในการสอบที่มีประสิทธิภาพ เช่น การสลับข้อสอบและตัวเลือก การจำกัดเวลาในการทำข้อสอบ การตรวจจับการคัดลอก และการเฝ้าระวังผ่านกล้องวิดีโอ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการประเมินและรักษามาตรฐานการศึกษา

3.3 ระบบการประมวลผลอัตโนมัติและการวิเคราะห์ข้อมูล ความต้องการระบบที่สามารถประมวลผลคะแนนและวิเคราะห์ผลการเรียนรู้โดยอัตโนมัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วและแม่นยำ ระบบควรสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและแสดงผลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น กราฟ แผนภูมิ และตาราง เพื่อให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพระบบควรมีความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในระดับรายบุคคล ระดับรายวิชา และระดับหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการปรับปรุงหลักสูตร นอกจากนี้ ระบบควรสามารถเชื่อมโยงกับระบบอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น ระบบทะเบียน ระบบการเงิน และระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างสูงสุด

3.4 ระบบรายงานผลที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ความต้องการระบบรายงานผลที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ตโฟน ระบบควรมีการแสดงผลที่เข้าใจง่ายและปรับให้เหมาะสมกับขนาดหน้าจอของอุปกรณ์ที่ใช้งาน เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล ระบบควรสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนได้อย่างทันท่วงที ทั้งผลการประเมินเชิงปริมาณ (คะแนน) และเชิงคุณภาพ (ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ระบบควรมีการแจ้งเตือนเมื่อมีผลการประเมินหรือข้อมูลสำคัญที่ผู้เรียนควรทราบ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการติดตามและพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสำหรับผู้สอนและผู้บริหาร ระบบควรสร้างรายงานที่มีรูปแบบหลากหลายตามความต้องการ เช่น รายงานผลการเรียนรายบุคคล รายงานสรุปผลการเรียนรายวิชา รายงานวิเคราะห์แนวโน้มผลการเรียน และรายงานเปรียบเทียบผลการเรียนระหว่างกลุ่มเรียนหรือระหว่างปีการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.5 การบูรณาการหลักพุทธธรรมในระบบประเมินผล ความต้องการระบบประเมินผลที่บูรณาการหลักพุทธธรรม โดยเฉพาะหลักอริยสัจ 4 และหลักไตรสิกขา เข้ากับกระบวนการประเมินผล เพื่อให้สะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสงฆ์และสามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ 4 ในการประเมินผล สามารถทำได้โดยการพัฒนาเครื่องมือประเมินที่ครอบคลุมการวิเคราะห์ปัญหา (ทุกข์) การค้นหาสาเหตุของปัญหา (สมุทัย) การกำหนดเป้าหมายการแก้ปัญหา (นิโรธ) และการวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา (มรรค) ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของผู้เรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สรุปประเด็นสำคัญได้ว่า การที่มหาวิทยาลัยยังไม่มีแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาที่เป็นระบบดิจิทัลที่ครบวงจร สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายในการปรับตัวเข้าสู่การศึกษายุคดิจิทัลของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนาที่มีรากฐานการศึกษาแบบดั้งเดิม สอดคล้องกับการศึกษาของจารุมน หนูคง และณมน จีรังสุวรรณ ที่พบว่า สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยยังมีความท้าทายในการปรับเปลี่ยนสู่การศึกษาดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ปัญหาด้านระบบการจัดการคลังข้อสอบและระบบการทดสอบออนไลน์ที่ยังไม่

เป็นมาตรฐาน (จารุมน หนูคง และณมน จีรังสุวรรณ, 2558) และสอดคล้องกับการศึกษาของไชยา อะการะวัง ที่พบว่า ระบบการประเมินผลการเรียนรู้ออนไลน์ในสถาบันอุดมศึกษามักประสบปัญหาด้านมาตรฐานและความเชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย ทำให้การบริหารจัดการข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การขาดการบูรณาการหลักพุทธธรรมในระบบประเมินผลการศึกษาแบบดิจิทัล เป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมหาวิทยาลัยสงฆ์ (ไชยา อะการะวัง, 2561) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาระบบการศึกษาตามหลักไตรสิกขา ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา การพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษาที่บูรณาการหลักพุทธธรรมจึงเป็นความท้าทายที่สำคัญที่จะช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถรักษาลักษณะขององค์กรในขณะที่ยก้าวสู่ยุคดิจิทัล ความต้องการระบบประมวลผลอัตโนมัติและการวิเคราะห์ข้อมูล (พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, 2560) และยังได้สอดคล้องกับแนวคิดของ Picciano ที่เน้นความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ระบบดังกล่าวจะช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถนำข้อมูลการประเมินผลมาใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความต้องการระบบรายงานผลที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียนและผู้สอนในยุคดิจิทัล (Picciano, A. G., 2012) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Benson, R. & Brack, C. ที่เน้นความสำคัญของความยืดหยุ่นและการเข้าถึงข้อมูลในการพัฒนาแพลตฟอร์มการประเมินผลการศึกษาแบบดิจิทัล (Benson, R. & Brack, C., 2010)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันของแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระบบที่ใช้ข้อมูลมีลักษณะกระจัดกระจายและขาดการเชื่อมโยงระหว่างกัน ประสบบัญชีหลายประการ ได้แก่ การขาดระบบคลังข้อสอบกลางแบบดิจิทัล การขาดระบบทดสอบออนไลน์ที่มีมาตรฐาน การประมวลผลยังใช้วิธีการแบบดั้งเดิมที่มีความล่าช้าและเสี่ยงต่อความผิดพลาด ระบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่เอื้อต่อการวิเคราะห์และตัดสินใจ และการเข้าถึงระบบยังมีข้อจำกัด นอกจากนี้ยังพบปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาแพลตฟอร์ม ได้แก่ ข้อจำกัดด้านระบบเทคโนโลยี ข้อจำกัดด้านบุคลากร ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และการขาดการบูรณาการหลักพุทธธรรมในระบบประเมินผล มหาวิทยาลัยมีความต้องการในการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย ระบบคลังข้อสอบดิจิทัลที่เป็นมาตรฐาน ระบบทดสอบออนไลน์ที่หลากหลายและยืดหยุ่น ระบบการประมวลผลอัตโนมัติและการวิเคราะห์ข้อมูล ระบบรายงานผลที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา และการบูรณาการหลักพุทธธรรมในระบบประเมินผล จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรนำผลการวิจัยนี้ไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัติสำหรับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาแพลตฟอร์มประเมินผลการศึกษายุคดิจิทัลที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสงฆ์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2561). การปฏิรูปการศึกษาไทยในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 8(2), 210-223.
- จารุมน หนูคง และณมน จีรังสุวรรณ. (2558). รูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 8(1), 223-230.
- ไชยยา อะการะวัง. (2561). การพัฒนาระบบประเมินผลการเรียนรู้ออนไลน์ตามแนวทางการประเมินเพื่อการเรียนรู้. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 13(37), 21-36.
- พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร. (2560). การพัฒนาระบบการศึกษาตามหลักไตรสิกขา. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, 13(2), 25-40.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2559). อุดมศึกษาไทย 4.0: ปรัชญาการอุดมศึกษาไทยในการกำกับแนวคิดและทิศทางการอุดมศึกษาไทยในอนาคต. วารสารครุศาสตร์, 44(4), 1-17.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2566). แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. (2561). คู่มือการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2565). มาตรฐานการอุดมศึกษาด้านการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- Benson, R. & Brack, C. (2010). Online learning and assessment in higher education: A planning guide. Oxford: Woodhead Publishing.
- Picciano, A. G. (2012). The evolution of big data and learning analytics in American higher education. Journal of Asynchronous Learning Networks, 16(3), 9-20.